

АБОНАМЕНТЪ

За България год. 20 л.
6 м. 12 л.
За странство . . . 40 л.

Единъ брой 20 стот.

Телефон № 368.

ДОБРУДЖА

Органъ на Централния Добруджански Народенъ Съветъ

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ

се плаща по споразумение.

Адресъ:

в „Добруджа“ — площад „Черна Джамия“ № 5.

Излиза сряда и събота.

Ръкописи до се връщатъ.

Ромъно-българскитѣ разговори
и въпросътъ за Добруджа.

Ромънската криза разкри всичката гнилостъ на политическата система, която господствува въ съседното кралство. Създадена отъ правителството съ цѣль да засили позициитѣ си въ Парижъ, политическата криза въ Ромъния се подчини напълно на влиянието на болнитѣ вътрѣшни въпроси и, вмѣсто да услужи на правителството, тя подкопа авторитета му прѣдъ външния свѣтъ.

Противъ кабинета на г. Братияну се изнесе обвинението, че той не е съумѣлъ да защити както трѣбва ромънскитѣ национални искания въ конференцията. И въ това „както трѣбва“ на въпроса за Добруджа се даде особено мѣсто.

Като се абстрахираме отъ всички слухове и съобщения, съ които се цѣлѣше да се спекулира съ добруджанския въпросъ, ние можемъ да констатираме два гледища у ромънскитѣ политически кръгове. Едното отъ тѣхъ поддържа, че за да се осигури приятелството на България — необходимо на Ромъния за да може тя да развѣрже ржцѣтъ си по трансилванския и бесарабски въпроси — едно споразумѣние между двѣтъ страни се налага, още повече, че може да се постигне безъ чувствително нахвърнение на интереситѣ и на двѣтъ страни. Другото течение държи за системата на старото букурещко съдружие между ромъни, гърци и сѣрби, съ помощта на което, цѣла Добруджа да се запази за Ромъния. Прѣдставителъ на първото течение е Братияну, а на второто — Таке Ионеску.

Отъ свѣдѣнията, които имаме до сега, не може да се разбере, дали Таке Ионеску прави отъ добруджанския въпросъ прѣтъ, за да катурне правителствената колесница на Братияну, или той е искрено убѣденъ, че една ориентировка, въ съгласие съ Сѣрбия и Гърция, е за прѣдпочитане прѣдъ споразумѣнието съ България. Но, понеже на едната страна на капонитѣ стои Добруджа, а на другата Бесарабия, Трансилвания и Банатъ, които струватъ двадесетъ пѣти повече отъ Добруджа, мжно може да се допусне, че Ионеску ще прѣпочете руско-унгарско-българския обръчъ. Освѣнъ това, при единъ съюзъ между Ромъния, Сѣрбия и Гърция, първата ще се ангажира твърдѣ много съ интереситѣ на послѣднитѣ двѣ, западѣтени още отъ сега въ редъ конфликти. Ние мислимъ, че Таке Ионеску е човѣкъ съ широкъ погледъ върху нѣщата, може добръ да схваща причинитѣ на политическитѣ ефекти и нѣма да се рѣши сериозно да ангажира Ромъния въ защита на сѣрбско-гръцкитѣ интереси въ единъ моментъ, когато болниятъ организмъ на оте-

чеството му се нуждае отъ продължителна спокойна работа за създаването и прокарването на редица социални и политически реформи. И послѣ, опасността отъ България какво прѣдставлява въ сравнение съ руско-унгарската опасностъ?

Всичко това ни дава основания да мислимъ, че отрицателното становище на г. Ионеску по въпроса за спогодбата съ България не е резултатъ на едно установено убѣждение по въпроса, а е една политическа резерва, която опитнитѣ държавници си запазватъ, за да могатъ спокойно да се движатъ между различнитѣ комбинации на утрѣшния день.

При такова положение, за България е много опасно, ако тя се рѣши да прѣговаря безъ да сондира добръ почвата на новата ромънска ориентировка.

Поради естеството на въпроса, който тукъ третираме, ние не можемъ да отбѣлжимъ извѣстни подробности, които биха изяснили напълно заключението ни, че едно ангажиране днесъ въ прѣговори съ Ромъния, безъ всѣкакви гаранции отъ страна на послѣдната, ще ни постави въ положението на стѣлба, съ помощта на която Ромъния ще може лесно да излѣзе отъ задѣнената улица, въ която я вкараха събитията. Трѣбва едно малко усилие, да се анализиратъ събитията, за да се разбере, че днесъ повече отъ всѣкога българската политика има нужда да пази своитѣ ржцѣ развѣржани, а не да развѣржава чуждитѣ.

М. Бончевъ.

И младитѣ работатъ.

Едно дѣло достойно за похвала и подражанне.

Не можемъ да не отбѣлжимъ съ радостъ и задоволство факта, че въ гр. Варна се е основала ученическа добруджанска дружба. Възпитана въ идеалитѣ на българското племе добруджанската младежъ и винаги тормозена и прѣслѣждана отъ мащехската ромънска властъ, слѣдъ като има щастие да се върне въ родния си край и тамъ извѣстно прѣме да се просвѣщава на матерния си езикъ, отново бѣ принудена да доде въ България, за да продължи образованието си. Тая младежъ, свѣдѣлка на борбитѣ, които добруджанцитѣ бѣха принудени въ минало и настояще да водятъ срѣщу ромънската лѣржава за запазването на народността си и въ защита на човѣшкитѣ си права и самата тя, прокудена отъ ромънитѣ, не можеше да остане равнодушна къмъ дръжканята на оковитѣ, къмъ отчаянитѣ плачове и ридания, които се разнасятъ изъ добруджанския край, спокойна при страданията на своитѣ близки и студена къмъ нещастнитѣ изгнаници отъ родния край, оставили мило и драго и дошли тукъ да търсятъ спасение. Самата тя е

въ изгнание и вижда, че трѣбва да се работи и всѣки да помогне както може. И, движени отъ едно искрено и чисто родолюбие и състрадание къмъ изнемощаващитѣ прокуденици-добруджанци, ученицитѣ и ученичкитѣ отъ сѣверна и южна Добруджа, които слѣватъ въ варненскитѣ срѣдни учебни заведения, основаха една дружба. Освѣнъ дѣто си поставятъ за цѣль да работятъ за самообразованието си, тѣ гонятъ още високоблагородната цѣль да указватъ морална подкрѣпа на бѣжанцитѣ и, до колкото иматъ възможностъ, да подпомагатъ материално тия своитѣ другари и бѣжанци, които сѣ въ неволя. Дружбата ще урежда реферати, литературно-музикални забави и др. безплатно за бѣжанцитѣ. Създаването на дружбата се посрѣшна извънредно радостно отъ страна на добруджанцитѣ и варненското гражданство. Тѣ проявяватъ голѣмъ интересъ и съ това насърчаватъ младежитѣ. Въ лицето на учителското тѣло дружбата намери цѣнна подкрѣпа.

До сега сѣ ладени три безплатни литературно-музикални забави въ зала „Съединение“. Първата бѣ на 15, втората на 22, а третата на 29 того, която бѣ доста оживено посѣтена. Изъ между отбраната публика сѣ забѣлѣзаватъ присѣдствителъ и на варненския градски кметъ, г. Станчо Савовъ. При тия забави салона бѣ прѣпълненъ съ публика. Тя остана прѣдоволна отъ забавитѣ и обсипа съ цвѣта и награди, въ бурни ражкоплѣскания изпълнителитѣ на номерата. По тоя начинъ се даде възможностъ на бѣжанцитѣ, измъчвани денонощно отъ скръбъ и грижа, да прѣкаратъ нѣколко приятни часове.

Дружбата брои въ редоветѣ си повече отъ 180 члена, всички ученици и ученичкитѣ добруджанци, слѣдващи въ Варна.

Ние не може да не се радваме и да не ѝ пожелаемъ успѣхъ.

Хвала Вамъ, чеда на нещастна Добруджа, нейна надежда и гордостъ, винаги бѣдете силотени подъ почерненото ѝ знаме.

М. Добруджански.

Смутове въ Русия.

Споредъ в. „Кемаря“ отъ 3 юли, ромънското правителство било освѣдомено, че въ Русия избухнали сериозни смутове изъ разни градове.

Наводнение въ Дунавската дѣлта.

Необикновено голѣми води сѣ залѣли почти цѣлата дѣлта и по голѣмата частъ отъ населението е избѣгало въ Добруджа или Бесарабия съ остатѣци отъ имота си, които едва успѣло да спаси. Посѣвитѣ, които обѣщавали разкошна реколта, били залѣти и унищожени. Загубитѣ били много чувствителни.

Ромънската олигархия.

Въ искането си да бѣде приетъ за членъ на социалистическата партия въ Ромъния, г. д-ръ Лупу, бившъ виденъ либералъ, излага причинитѣ, които го подтикватъ къмъ тази стѣпка. Понеже единъ доверенъ членъ на най-силната партия на ромънската олигархия характеризира като познавачъ срѣдата, въ която е билъ довчера, намираме за уиѣстно да възпроизведемъ нѣкои пасажѣ:

„Срамно е, глѣто прѣдъ международното работничество, което ще управлява сѣтрѣшния свѣтъ, селска и ра-

ботническа Ромъния да продължава да бѣде считана за ядро и грѣбнакъ на свѣтовната реакция, състояща се отъ нѣколко хиляди финансистѣ и капиталисти.

„Въ сѣтрѣшна Ромъния, която ще съдържа близо 5 милиона граждани, принадлежащи къмъ други народности, само най-свършената толерантностъ и пълното равенство на раситѣ, които единственъ социализма може да осъществи, ще направи възможенъ единъ цивилизованъ животъ въ тази страна (Ромъния).

„Когато една черна реакция, по-отвратителна отъ онази прѣзъ вѣмето на имперска Русия, се възцарява въ Ромъния и въ окупираниѣ провинции, когато свободата на мисълта, на дѣйствието сѣ задушени; когато парламентътъ и конституцията сѣ прѣмахнати и се отива къмъ единъ постояненъ автократиченъ воененъ режимъ; когато вашата партия е подложена на най-невразумни гонения, счетовъ за свой дългъ, като протестъ срѣщу реакционността на господствующитѣ съсловия и пр.“

Когато тѣя говори единъ отъ довчера галенитѣ хора на Братияну, какъвто бѣше д-ръ Лупу, може да се разбере, каква е дѣйствителността въ полицейската и шовинистична Ромъния и особено въ „освободенитѣ“ . . . отъ свобода нейни провинции.

Но, ако жестътъ, който прави тоя смѣлъ и характеренъ синъ на Молдова, е красивъ, тоя жестъ е безсиленъ да спаси Ромъния отъ всичкото зло, което нейната още силна олигархия желае да крѣпи.

Въ интереса на самото правилно и демократично вътрѣшно развитие на Ромъния е, да се отърси отъ онова, което може да спъва тоя развитие. Заробването на тѣзи „близо 5 милиона“ граждани, принадлежащи на други народности, които г. Таке Ионеску прѣсметаше на 4 милиона, но които сѣ повече и отъ петъ, тоя заробване само ще деругира вътрѣшното развитие на страната и ще подхранва силата на олигархията. Петъ милиона безправници и роби — отъ тѣхната експлоатация ромънската олигархия ще черпи винаги достатъчно срѣдства за да поддържа своята властъ. Трохитѣ отъ тази експлоатация ще бждатъ хвърляни на тѣпата и ще приспизатъ нейния гладъ и нейната борба за свобода. Подъ формата на жандари, нотари, тайни полицисти и други декласирани свои слуги, отъ каквито ромънската олигархия ще има нужда за да крѣпи своята властъ надъ тия 5 милиона чужди елементи, ромънското работничество и селачество ще бждатъ едно оржие на тая олигархия въ нейното реакционно дѣло и ще допринасятъ за подкопването устоитѣ на ромънската дѣржава.

Въ интереса на една напѣдинчава и демократична Ромъния е, да се отърси тя по възможностъ отъ всички ония чужди народности, отъ които отърсването е възможно да стане безъ да се пожертвуватъ ромънски земи и ромънско население.

А това е възможно на първо мѣсто въ Добруджа.

Д-ръ И. Кюстенджашевъ.

Искатъ гаранции.

Ромъния отказвала да оттегли войскитѣ си на демаркационната линия къмъ Унгария, ако не ѝ се дадатъ достатѣчни гаранции, че не ще бѣде обезкоявана.

Това не е една отъ голѣмитѣ изненади, които великитѣ сили ще срѣщнатъ отъ ромънитѣ, това е само едно малко начало.

ЖИВОТЪТЪ ВЪ ДОБРУДЖА.

Съдбини за Балчишко.

Отъ Балчишко съобщаватъ съ дата 17 юни т. г.:

Отъ денъ на денъ животътъ ни се прѣплъня съ все по-големи горчивини; тежките минути се мижатъ една слѣдъ друга. Всеомогщиятъ ромжиски жандармъ отъ денъ на денъ се повече изтѣпления прави на мирното и нещастното население.

Въ село Гаргалъкъ, Балчишка околия, като работникъ живѣеше Петръ Стойчевъ. Човѣкъ миренъ и кроткъ и съ потъ си искаше хлѣба. Единъ денъ билъ повиканъ въ секцията безъ да има нѣкаква причина или той самия да е далъ съ нѣщо поводъ, нанесли му тежъкъ побой, пуснали го и му поръчали да имъ даде 500 лева, защото иначе нѣма да живѣе въ Добруджа. Той, като бѣденъ човѣкъ, не билъ въ състояние да имъ даде тая сума, Пазителитъ на реда и законитъ на ромжиската държава, понеже не получили исканата сума, го отново арестуватъ. На 5 тогъ той е билъ заключенъ въ сандѣкъ като мъртвецъ, въ който едвамъ се е събралъ. Така е стоялъ до 7 тогъ сутринта. Сандѣка е билъ пазенъ подъ кривата на жандармитъ въ разстояние на 2 денонощия. На тоя нещастникъ прѣзъ всичкото врѣме не сж му дали ни вода, ни храна и даже по естествени нужди не е билъ пущанъ. По веднажъ на денъ жандармитъ отваряли сандѣка, за да видятъ, дали жертвата е жива и веднага го затваряли, като псували, дѣто не е умрѣлъ.

На 7 тогъ сутринта билъ закаранъ въ Балчикъ, кждѣто билъ освободенъ отъ полиция, но слѣдъ като му взели облѣклото. Сега тоя нещастникъ въ дрипи работи на мелницата на Илия Сжбевъ (Балчикъ). Той е сломенъ душою и съсипанъ физически и трагичната му история е известна на мнозина.

Бирникътъ врѣщи на населението на с. Гурково (Балчишка околия, Дюванювска община) покани съ поръчка до 10 дни всички данъкоплатци да бждатъ готови да платятъ данъцитъ за годинитъ: 1916, 1917, и 1918 въ ромжиски пари. Населението е ужасено и не знае какво да прави, защото ромжиски пари нѣмало и не могатъ да се намѣрятъ, а и български нѣма. Нещастно добруджанско население! Разориха го, сега искатъ окончателно да свършатъ съ него. Ще видимъ, какъ ще погледнатъ на това окупационнитъ войски. До сега тѣ даваха да разберемъ, че добруджанци грѣбва да иматъ въра въ тѣхъ и затова пострадалото население е оставило сжббинитъ си въ тѣхнитъ рѣцѣ. Ето единъ прѣсенъ примѣръ, който ясно говори за голѣмата въра на добруджанци къмъ окупационнитъ власти. Прѣди нѣколко дена държавниятъ бирникъ е поискалъ да събере

отъ Ради Ивановъ изъ с. Джеферли-Ючорманъ, Балчишко, патентъ за 1917 и 1918 година, защото е билъ кръчмаръ. Обаче, той е платилъ патента за тия години, съгласно българскитъ закони. Слѣдъ като отказалъ да плати, още повече, че сега не е вече кръчмаръ, бирникътъ му секвестриралъ единъ конь. Оплаквалъ се на италианския комендантъ, който ведната разпоредилъ да му се върне коня. Но, когато Ради Ивановъ отишълъ съ коменданската записка при ромжиския бирникъ за да си вземе коня, бирникътъ го изругалъ и почналъ да го бие, за дѣто отишълъ да се оплаква на италианския комендантъ. Въ тоя моментъ пристигналъ комендантския пратеникъ да слѣди развоя на работата. Възмутенъ отъ постѣпката на ром. бирникъ, италианскиятъ офицеръ отговорилъ на бирника по сжщия начинъ, като му нанесалъ нѣколко камѣника. По такъвъ начинъ коня бѣ повърнатъ. Случай, когато италианскитъ коменданти взематъ страната на населението, възмугени отъ постѣпкитъ на ромжиски власти спрямо него, има много. Всѣкога тѣ сж се проявявали спрямо насъ съ своето човѣколюбие, ето защо въ лицето на тѣхъ ние намираме единствениятъ си защитникъ и имаме упование въ тѣхъ.

На 8 тогъ гурковскитъ български учители произведоха изпитъ и разпуснаха дѣцата. Разпускането доде тъкмо наврѣме, да помагатъ дѣцата на полската работа. Ромжискитъ учители не позволявали отпуску, а искали да продължатъ до 20 т. м., та заедно съ тѣхъ да направѣли изпититъ, защото такава заповѣдъ имали отъ „шефа“, въпрѣки това, че дѣцата прѣминаха материята прѣдвиденъ за съотвѣтнитъ отдѣления. Разгнѣвени отъ това, а главно, че въ аторникъ, макаръ и присѣственъ денъ, ни едно дѣте не посѣтило ромжиското училище, тѣ се оплакватъ. Веднага „директорътъ“ ниъ, защото и такъвъ иматъ, се явява съ обстоенъ рапортъ при шефа въ униформа. Още сжщия денъ жандармейскитъ шефъ съ всички си блѣсъкъ пристигналъ въ Гурково и започналъ слѣдствие.

Населението въ Гурково не желае да праща дѣцата си въ ромжиското училище и даже дѣцата отказватъ да го посѣщаватъ, защото ромжискитъ учители ги биятъ, не ги оставятъ да говорятъ български и обиждатъ. Шефътъ заплашва хората съ арестуване и бой, за да си пращатъ дѣцата на ром. училище.

Разкази на очевидци.

Садъкъ Сюлемановъ, 50 год., търговецъ, отъ гр. Меджидие, бившъ помощникъ кметъ прѣзъ врѣме на българското управление и делегатъ въ двата добруджански събора въ гр. Бабадагъ, избѣгалъ на 20 юни, понеже не е можелъ да търпи мизернитъ, които ромжискитъ власти, както и негови съграждани-ромжии му правѣли, разказва:

Тѣзи рѣки, голѣмитъ европейски пазарища, тамъ гдѣто мѣстото е позволявало, не сж построени направо на морето, а по рѣкитъ, близо до морето, близо до устието. Хамбургъ е разположенъ при условия подобни на тѣзи, въ които се намира Галацъ, и никому въ Германия не минава прѣзъ ума да намѣсти Хамбурга, като създаде едно изкуствено морско пристанище.

Построено е тамъ дѣйствиелно едно пристанище, но при други обстоятелства и поради други стратегически съображения. Такива съображения у насъ не сжществуватъ. Вижте и другитъ пристанища, въ Франция напр. и ще видите, че Нантъ и Бордо сж разположени на рѣки, близо до мѣстото, гдѣто тѣзи се вливатъ въ морето.

Слѣдователно, навсѣкждѣ, гдѣто търговията е намѣрила леснота да се установи въ условия наподобяващи ония, въ които се намиратъ нашитъ естествени пристанища, хората сж се отказали отъ мисълта да създаватъ изкуствено и съ много разноси това, което Богъ е далъ безъ никакви разноси. Не можеше и да се каже по-добрѣ. И затова Розети е на мнѣние, че ако дѣйствиелно държавата е въ състояние и желае да из-

това, какво стана въ Меджидие слѣдъ оттеглянето на българскитъ власти, нѣма изказване. Нѣмамъ думи, съ които да окачествя режима, който се наложи надъ населението. Още отъ първия денъ почна да се упражнява най-немилиситъ тероръ надъ него. Къмъ него не се проявява никаква справедливостъ, никаква законностъ, а само едно безправие, то е напълно прѣдано въ рѣцѣта на ромжискитъ административни органи. Всичко зависи отъ тѣхното своеволие. Българското население бѣ принудено да напусне всичко и да потърси спасение въ България. Сжщото направи и татарското население. На търговцитъ българии и татари се правѣха най-големи мизерии. Всички тия, които сж имали какъвъ да е контактъ съ германцитъ или съ българскитъ власти, сж най-грознно малтретирани и прѣсѣдвани. Азъ, като помощникъ кметъ и делегатъ въ добруджанскитъ събори, бѣхъ постоянно тормозенъ. Важно е още и друго едно обстоятелство, а именно, че съ своето поведение ромжискитъ власти подстрѣкватъ самото ромжиско население да бжде нахално къмъ своитъ съграждани татари и българи и да се отдава на обири и грабежи. Отидеи ли да се оплачешъ, вѣсто да ти бжде помогнато отъ властитъ, ти бивашъ изпѣжданъ и най-хамалски псуванъ. Йонъ Нягу, Янко Корня, Думитру Войничъ, Думитру Карпеничану, Нисторъ Прокопъ, Сусана Търговищану, Никола Търговищану, Букуръ Търговищану — всички тия колонисти въ гр. Меджидие взеха ми 161 овци. Георгилашъ Голя ми взе 110 овци, Аурелъ Оанча, кметъ на града, ми взе 45 овци, Костика Голя присвои си два вола. Аурелъ Оанча, осѣтнъ това, принуди ме да му дамъ 1300 декара земя посѣта съ есенни и лѣтни храни. И проформа ми даде една разписка, че като прибере храната, ще ми заплати 10,000 лева. Сжщиятъ ми взе още 3 коня съ хамутитъ, двѣ каруци, сака и разни земеделски сѣива. Комисарътъ Вълку ме принуди съ 1000 лева. Други пъкъ ромжии възползвани отъ поведението, което властитъ държатъ спрямо неромжиското население, често пакъ се явяваха при мене и ми искаха да имъ дамъ пари, като заплашваха, че ще ме ялевелитъ прѣдъ властитъ. По тоя начинъ изнуденъ бѣхъ съ около 5000 л.

Кой е този, който може да живѣе при такива условия? Ромжнитъ сж си поставили за цѣлъ на всѣка цѣна да прокудятъ туземното добруджанско население. Какво е положението въ Меджидие може да се види отъ това, че въ града отъ многобройнитъ татарски и български сѣмейства останаха само нѣколко.

Стойчо Дончевъ отъ с. Есеккой, земеделецъ, 22-год., разказва:

На третия денъ на Великденъ шефътъ Екимеску арестува мене и братовчедъ ми Георги Стойчевъ, 32-год. Въ нашата секция стояхме два дена и слѣдъ това отъ секция на секция прѣпращани бѣхме за Кюстенджа, дѣто бѣхме прѣдани въ Компания де жандарми. По пѣтя бѣхме вързани и въ секциитъ съсипани отъ бой. Най-тежко бѣхме бити въ секцията въ с. Паракьой и тая въ с. Адамъ-Клиси. Отъ Кюстенджа щѣхме да бждемъ изпратени да ни сждятъ въ куртя марциала въ Фокиани. Обвиняваха ни, че сме били български шпиони, че сме прѣнасяли кореспонденция отъ България и сме подстрѣквали населението противъ ромжнитъ. Всичко това бѣше нарочно скроено отъ шефа. Но още отъ Кюстенджа ние успѣхме да избѣгаме. Затворени стояхме 30 дена.

Колю Михалевъ отъ с. Пелитли, Коджелъшка околия, не възраст 25-годишенъ, разказва:

Още зимаска напуснахъ селото си и отидохъ въ село Айорманъ, Добришко, да търся прѣхрана. Разорихъ тамъ до Георговденъ. Слѣдъ това, понеже положението отъ денъ на денъ се влошаваше и животътъ ставаше невъзможенъ, минахъ въ България и се установихъ въ с. Сарж-гьолъ. На 22 тогъ, заедно съ братовчедъ си Колю Янковъ, 29 г. все отъ Пелитлий тръгнахъ за Айорманъ да си взема багажа, който бѣхъ оставилъ тамъ. Пѣтувахме съ двата ми коня. На 23 тогъ по 8 часа вечерта потеглихме обратно. На връщане, сѣвѣрно отъ с. Балалжа по 10 часа срѣщнахме около 10—12 ромжиски жандарми. Единъ отъ тѣхъ извика на разваленъ български езикъ „чакай“ и въ сжщия моментъ по насъ се дадохъ 3—4 залпа. Единъ куршумъ ме удари горъ въ бедрото на лѣвния кракъ. Куршумътъ прѣминава и удря коня въ шията. Слѣдъ като изгървѣхме около 2 километра конътъ изгуби силитъ си и падна. Съ останалия конъ продължихме пътя до Сарж-гьолъ, дѣто бѣхъ прѣвързанъ отъ тамошния фелдшеръ.

Le Mouvement Dobroudjaïen

Bulletin de l'Organisation Dobroudjaïen en Bulgarie
Paraît le 1er, le 10 et le 20 de chaque mois
Rédaction et Administration place „Tchernia Diamia“
Téléphone 22 368
Abonnements: Bulgarie: 6 mois 9 frs., un an 18 frs.
Etranger: 6 mois 10 frs., un an 20 frs.
Намира се за продажъ при всички вѣстникарски агенции въ Царството. Въ София за продажъ при вѣстникарскитъ будки.
Единъ брой 50 ст.

Приматъ се абонати чрѣзъ Администрацията, площадь „Черна Джамия“ 5—София

Исканите отъ вѣстникопродавцитъ вѣстникъ „Добруджа“

ци, на изчисленията, не ги намирамъ за достатъчно разумно съчетани, нито за достатъчно убѣдителни; и не вѣрвамъ да се е установило, какво разходитъ, които ни се прѣдлагатъ и които не сж, освѣтъ началото на една дълга редица отъ други разходи, ще намѣрятъ едно погасяване, поне приблизително, въ изгодитъ които ще извлѣче Ромжния, отъ економическа гледна точка, отъ настоящия законъ**).

Слѣдъ рѣчта на Т. Розети слѣдва другъ ораторъ, който сжщо така се обявява противъ закона за откупуване на желѣзнопѣжната линия и за отправяне на ромжиската износна търговия къмъ Кюстенджа. Той счита, че би било една илюзия да се мисли, че ромжискитъ износъ може да бжде отпратенъ до морето по желѣзния пѣжъ. „Единственото наше срѣдство за съобщение и за износъ и най-ефикасното е Дунава; той е естествениятъ пѣжъ посоченъ и изпитанъ отъ дѣйствителността“. Жертвитъ, които слѣд-

*) Desbaterile Corpurilor legislative, за сѣдане на сената отъ 1 мартъ 1832, Monitor Oficial № 67 отъ 3 мартъ 1832, стр. 1015.

Д-ръ И. Панановъ

Нѣщо за значението на Кюстенджанското пристанище.

(Продължение отъ бр. 251).

Т. Розети припомня думитъ, които прочутиятъ английски инженеръ Hartley му билъ казвалъ по тоя поводъ и които съвпадатъ съ тезата, която ние поддържаме днесъ.

„Трѣбва да ви кажа, че никога не мога да ви разбера васъ, ромжнитъ; не разбирамъ, защо искате да създавате нови изкуствени пристанища, когато имате естествени; искате да напусните едно нѣщо, съ което ви е надарила природата, за да създадете друго изкуствено“. Като се съгласява съ думитъ на бѣлжития специалистъ по пристанищното дѣло, какъвто е билъ Hartley, сенаторътъ Розети развива по-нататъкъ неговата мисль:

„Защото, господа, кое положение, коя вода е по-добра отъ Дунава за едно пристанище? Ако дѣйствиелно разгледаме на картата мѣстата, гдѣто има големи рѣки, ще видимъ, че пристанищнитъ градове сж застроени на

разходва една значителна сума за да улесни търговията и износа отъ страната, то съ много по-голема полза тая сума трѣбва да бжде употребена не за създаването на нѣщо изкуствено, а за подобрѣнето на естественото. „Ако бихме изразходвали за Дунава 80 милиона лева, то бихме постигнали други резултати, отколкото ония, които ще получимъ съ създаването на Кюстенджанското пристанище“.

Прѣди да свърши своята силно обоснована рѣчь, Розети още веднажъ прави признанието, че отъ цѣлата аргументация за лансирването на Кюстенджанското пристанище и свързаното му съ ромжискитъ желѣзни пѣжници, основателни сж само политическитъ съображения.

Признавамъ, че може да има първоразрядни политически и икономически интереси, които да изискватъ тази свързка съ пристанището Кюстенджа и не искамъ да ги разисквамъ, защото тѣ и не сж да разискване; що се отнася, обаче, до икономическитъ въпроси, на които се основава, както г. министра въ своето изложение на мотивитъ, така и г. докладчикъ, азъ, отъ гледна точка на прихода, на економическитъ опера-

Положението.

Макаръ, че една телеграма от Парижъ съобщава, какво за работата на мирната конференция ще се издаватъ своевременно комуникетата; последните съобщения отъ тоя родъ сж много по-кратки, отколкото по-рано. Конференцията се занимава съ това и това и нищо повече. Конкретно съобщение за работата на конференцията отъ 1 тогоне нмаме само въ едно комунике, въ което се съобщава, че тя отказва да прѣговаря съ унгарската сѣвѣтска република въ лицето на Бела Кунъ. Съ това рѣшение конференцията окончателно и ясно опрѣдѣля своитѣ отношения съ болшевикитѣ — тя отказва да признае тѣхнитѣ републики. Разбира се, че конференцията ще трѣбва да тегли и логическитѣ послѣдствия отъ своето рѣшение, — да продължи и подкрѣпи борбата противъ руската и унгарската сѣвѣтски републики.

Между това, на Балканитѣ борбитѣ за нагаждане на държавното управление въ духа на новото време се израждатъ въ дребни партизански спорове и въ дѣрене на сръдства за ограбване сѣвѣдитѣ. Особено характерни въ това отношение сж борбитѣ въ Ромѣния, дѣто Таке Ионеску издига, като лозунгъ въ борбата си съ Братияну, запазването на цѣла Добруджа.

Послѣднитѣ свѣдѣния говорятъ, че днитѣ на кабинета на Братияну сж прочетени и че Таке Ионеску и Авереску сж се споразумѣли да поематъ властта заедно. Въроятността на тая комбинация е голѣма, особено като се вземе лодъ, внимание, че напослѣдъкъ кралѣтъ отрупува г. Ионеску съ вниманието си. Но, понеже вътрѣшното финансово и стопанско положение на страната е лошо, а банкитѣ, които дѣржиратъ днесъ положението, се намиратъ въ рѣцѣтъ на партията на Братияну, не е изключено послѣдния да остане на властъ въпрѣки всички политически интриги.

Въ Гърция положението е по-друго. Макаръ позицитѣ на Венизелосъ и да сж доста много разклатени, поради

ва да се направятъ съ пѣти до морето, сенаторѣтъ счита, че не ще бждатъ възнаградени и покрити. Но и той се съгласява, че ако икономическитѣ аргументи сж слаби, въ замѣна политическитѣ съображения налагатъ да се създадатъ повече свръзки между Ромѣния и Добруджа и самъ той счита, че откупуването на желѣзнопѣтната линия Кюстенджа — Черна-вода е една стѣпка въ това направление.

Съгласихъ се съ мнѣнието на докладчика, противъ това на г. Розети за морското пристанище, и ни най-малко не успорихъ, че сществува една изгода да нмаме едно пристанище на морето. Всѣки отъ ораторитѣ заедно съ мене възприеха главната мисль. Тая главна мисль, тази велика мисль е, — да свържемъ провинцията Добруджа съ майка Ромѣния, и за тази цѣль нуждно е да има една желѣзнопѣтна линия отъ Черно море до Дунава и единъ мостъ надъ Дунава въ сарѣзка съ голѣмата желѣзнопѣтна мѣжа, която сществува въ Ромѣния. Затова азъ не критикувахъ проекта по принципъ и не поддържахъ абсолютно да не се купува желѣзния пѣтъ отъ Черна-вода за Кюстенджа, напро-

неуспѣха на акцията въ Смирна и разкжването на онаи мѣжа отъ интриги, съ която той бѣше омоталъ конференцията и общественото мнѣние на западъ. Органитѣ на гърцитѣ въ Смирна и поведението имъ спрямо инороднитѣ жители на Македония поставиха на Съгласението единъ мораленъ въпросъ, който нѣма да мине безъ значение въ политиката. Касае се до въпроса: ще поеме ли Съгласението моралната отговорностъ за разрушенията, които „грѣцката култура“ създаде и ще създава утрѣ на Балканитѣ и Мала-Азия?

За гърцитѣ, разбира се, тоя въпросъ не сществува; тѣ се готвятъ да посрѣщатъ Венизелосъ, като източень деспотъ.

Ромѣнската армия на унгарския фронтъ.

Разказъ на участникъ въ похода.

Бочо Бочевъ отъ с. Базатуръ, околия Добришка, земеделецъ, на възраст 25 години, разказва:

Прѣзъ 1915 година азъ бѣхъ взетъ отъ ромѣнитѣ войникъ. Отъ тогава до сега служихъ непрѣстанно въ армията имъ. Напослѣдъкъ бѣхъ пуснатъ въ отпускъ и, слѣдъ като я прѣкарахъ, вмѣсто да се върна въ полка си 3 Ротинори, дойдохъ въ България, защото да служа въ тѣхната армия не искахъ. Оставихъ полка на лѣвня брѣгъ на рѣката Тиса при селото Тисалукъ. Въ началото на юни станяха голѣми боеве и ромѣнитѣ трѣбваше да отстъпятъ на лѣвня брѣгъ на Тиса. Тѣ прѣдидо боеве бѣха нахѣтрѣ около 50 километра и имаме за обектитъ гр. Мишкауцъ. Обаче, унгарцитѣ спечелиха сражението и ромѣнитѣ въ безпорядѣкъ отстъпиха. Кавалерия бѣ изпратена да спре отстъпвацитѣ пѣхотни части. На дѣсно отъ ромѣнитѣ сж чехитѣ.

Облѣклото на ромѣнскитѣ войници е много осждно. Всѣки е принуденъ самъ да се грижи за облѣклото си. Има случаи, когато ромѣнскитѣ войници събличаха умрѣлитѣ си другари и малжари, които нмаатъ по-хубави и здрави дрехи или обуца. За долни дрехи ромѣнскитѣ войници нападаха населението.

Храната бѣ много проста. Но когато бѣхме въ територията, отъ която отстъпихме, отъ маджарското население просто се разграбваше добитѣка и храната. Когато отстъпихме, прѣзъ кждѣто минахме, всичко завлѣкохме, така, че сега нмаме съ какво да ни хранятъ. На дѣнь ни даваха 600 грама хлѣбъ или мамалига и благодарение, че отвлѣкохме на населението добитѣка, та ни даваха месо по-често.

Колкото пѣкъ за пиене, ромѣнскитѣ войници разливаша просто виното и ракията на населението.

Духътъ на войницитѣ бѣ отпадналъ. Страхъ ги бѣ отъ маджаритѣ. Тѣ се биятъ добръ. Сега вече иматъ аероплани и блиндираны влакове. До сега нѣмаха такива. Офицеритѣ се огнасятъ вѣкъ войницитѣ и послѣднитѣ ги ненавиждатъ.

тавъ, азъ казахъ, че е нуженъ единъ подобенъ желѣзенъ пѣтъ отъ Кюстенджа до Дунава и неговото свързване съ сегашнитѣ пѣтища на Ромѣния**).

Сжщо така противъ закона говори професорѣтъ по гражданско право отъ яшкитѣ и по-късно въ Букурещъ университетъ Ст. Шендря. „Голѣми илюзии се изнесоха. Каза се, че търговията по Дунава на Браила и на Галацъ, а по-късно и търговията на севѣрна Германия, всичко ще дойде по тази линия и ще се отпрати за Кюстенджа. Да не бързае да хвърлимъ погребаленъ воалъ надъ Браила и Галацъ, защото тамъ ще бжде винаги пѣтъ за износъ на нашитѣ храни; тоя е естествениятъ пѣтъ, който отъ вѣкове ни е служилъ за износъ, неподчиненъ на никакви политически колебания, и този пѣтъ, който ни е служилъ въ миналото, ще ни служи и за напредъ. Може би да има едно политическо съображение за мнозина, които не искатъ да обърнатъ внимание на трафика прѣзъ

*) Desbateri parlamentare, засѣданието на сената, 2 мартъ. Monitor Oficial отъ 4 мартъ 1882 г., стр. 1045

Разрушенията въ Добруджа.

На вниманието на българската делегацията въ конференцията на мира.

Обръщаме вниманието на г-да експертитѣ по финансови въпроси, които ще придружаватъ въ Парижъ нашата мирна делегация, върху единъ фактъ, който не е изолиранъ: Касае се работата до единъ случай отъ разрушения поради войната, който трѣбва да падне въ тежестъ само на неговитѣ автори, а не и на „побѣденитѣ“.

Вѣстникъ „Андрепаръ“, органъ на генералъ Авереску, съобщава, че въ Сулина бѣлъ уволненъ нѣкой си Т. Константинеску отъ сулинската полиция. Неговата вина състояла въ това, че служилъ като свѣдѣтель противъ началника на полицията и отъ това показание се доказвали цѣлъ редъ разрушения, извършени отъ полицията.

Но ето какъ описва „Андрепаръ“ фактитѣ:

„Тоя г. Ионеску, когато бѣлъ полиция въ Сулина, кралъ и опустошавалъ кѣшитѣ на жителитѣ прѣзъ мѣме на германската окупация и отишълъ до тамъ, че запалилъ и изгорилъ 7 кѣщи отъ рѣчениа градъ, слѣдъ като ги ограбилъ и опразднилъ напълно, и продалъ имотитѣ и цѣлото имущество на бѣжанцитѣ.“

Слѣдъ безбройни оплаквания противъ тоя полиция, открита била анкета прѣдъ тулчанския окръженъ сждъ и започнали издирванията.

Понеже сществуваха безбройни доказателства за неговата виновностъ, той бѣлъ арестуванъ. Но традиционното потушаване се простира и върху тая сдѣлка. Като се установява, че полицаятъ е дѣйствувалъ като въ гората, той бѣлъ... повишенъ за първокалсенъ полицейски началникъ, а комисарѣтъ, който свѣдѣтелствувалъ прѣдъ окръжния сждъ, е уволненъ като... негодень.

Но тоя фактъ не показва само кой е разрушителъ на Добруджа. Той показва изобщо на мантаалитета, който господствува въ онази „държава въ държава“, която се нарича ромѣнска полиция и подъ която страдатъ всички слаби, всички беззащитни, въ прѣдвѣитѣ, въ които тя може безнаказано да вилие.

И. С. К.

Свободата въ демократична Ромѣния.

Въ социалистическия клубъ въ Букурещъ била обявена сказка върху въпроса за народноститѣ въ Ромѣния. Военниятъ делегатъ, който, съгласно разпорѣбитѣ на „либералното“ правителство на „демократична“ Ромѣния, участвува на всички събрания, прѣкжснѣлъ оратора и не му позволилъ да продължава, като му съставилъ и актъ за опасното желание да изтъкне намѣрението на ромѣнската олигархия спрямо народноститѣ, които биха останали на разположение слѣдъ мирния договоръ.

Браила и Галацъ“. По-нататѣкъ професоръ Шендря разискава економическитѣ изгоди, които обѣщаватъ защитницитѣ на идеята за лансиране на Кюстенджанското пристанище, обаче, не ги намира за дѣйствителни.

„Казватъ ни, че нашитѣ произведения, ще отиватъ по-бърже въ Кюстенджа, отколкото достигатъ сега прѣзъ Браила и Галацъ. Но, г-да, имали ли сме до днесъ да се оплакваме отъ невъзможността да изнасяме нашитѣ произведения? Не. Отъ когато Дунавъ е свободенъ, колкото пѣти сж идвали корѣби и колкото пѣти въ странство е имало търсене на храни, не е била невъзможността на износа по Дунава, която ни е поставяла въ положение да не можемъ да продадемъ храни; тоя, което ни е поставяло въ подобно положение много пѣти, тоя е било недоброрачивеността на нашитѣ произведения, послѣ конкуренцията, която ни прави Америка и други подобни обстоятелства, но не и трудноститѣ по плаването по Дунава.“ И по-натолу ораторѣтъ резюмира своята мисль въ слѣднитѣ думи: „Нашето земеделско производство тѣрѣвъ добръ се изгича

Свѣтътъ на десетѣтъхъ и ромѣнската преса.

„Виниторулъ“ бѣше напослѣдъкъ крайно прѣдизвикателенъ по отношение на свѣта на четиритѣтъхъ, които рѣшавали по своему сждбата на свѣта, и не давали нито едно кокалче за гласане на „малкитѣ“.

Сега и върху „свѣта на десетѣтъхъ“ важниятъ либераленъ органъ се показва скептиченъ.

„Така промѣненитъ свѣтъ на десетѣтъхъ“ ще има да бди, на мѣстото на „четиритѣтъхъ“, за прилагане условията на мира съ Германия и едновременно, да установи клаузитѣ на мира съ Австрия, Турция и България. Разширява се, слѣдователно, малко нѣщо крѣга на рѣшенията на великитѣ сили, които, подъ една нова форма, ще рѣшаватъ, както и до сега, пакъ сами за сждбата на цѣлъ свѣтъ и на всѣки случай пакъ безъ малкитѣ при установяване на рѣшенията, които се отнасятъ до послѣднитѣ. Тая промѣна, въ навечерия на рѣшенията, които се отнасятъ специално и по отъ близо ниемъ до малкитѣ — заинтересовани особно въ мира съ Австрия, България и Турция — би имала безспорно и своето значение, ако би била едно указание, че поне отъ сега нататѣкъ вече не ще се рѣшава за малкитѣ безъ да се допуска участието имъ. Обаче, новиятъ съставъ на свѣта на десетѣтъхъ не е една гаранция въ тоя смисль“.

Въ дребнитѣ сѣрца могатъ ли да се побератъ много чувства? Когато злобата и алчността за чуждото ги изпълня, въ тѣхъ не остава мѣсто нито за безпристрастие, нито за великодушие.

Правата на меншествата и Ромѣния.

На едно отъ засѣданията на мирната конференция американската делегация поискала да се впише въ основния актъ на лигата на народитѣ задължението за всички членове на лигата да признаватъ еднакви права на всичкитѣ меншества, безразлично отъ каква сж религия.

Ромѣнскитѣ делегатъ Диаманди веднага се досѣтилъ, какво тая „виходка“ на американския делегатъ безъ друго е отправена къмъ Ромѣния и побързалъ да отговори, че е на сжщото мнѣние и че ромѣнската делегация ще поддържа сжщия аменламентъ.

Сега ли едва почнаха ромѣнитѣ да бждатъ на сжщото мнѣние? А гдѣ бѣха отъ 1878 до днесъ?

И ако тѣ сж на сжщото мнѣние по отношение на еврейнтѣ, то е, защото задъ гърба имъ стои американската и не само американската дипломация.

Но понеже задъ другитѣ потиснати меншества ромѣнитѣ не виждатъ една европейска сила, тѣ сж си старитѣ, а дори сж и по-лоши отъ дѣнь на дѣнь и по-нетолерантни съ тия меншества.

Особно такива сж тѣ по отношение на нашитѣ сънародници.

по артерията, която е Дунава, най-ефективната, най-удобната и, слѣдователно, нѣмаме такава нужда да създаваме друга артерия**).

Въ отговоръ на ораторитѣ, които критикуватъ законопроектъ, и отъ които единъ е опозиционеръ, а двамата сж правителствени, самъ министрѣтъ на общественитѣ пострѣйки е принуденъ да признае, че „Кюстенджа нѣма да привлѣче нищо отъ търговията на Сулина; една погрѣшна мисль е да се прѣдполага, че Кюстенджа ще убие Сулина, Браила и Галацъ.“**)

Слѣдъ обясненията дадени отъ министра, разискванията, продължаватъ. Генералъ Мину, виденъ консерваторъ, говори сжщо противъ идеята за насочване трафика къмъ Кюстенджа.

(Слѣдва края).

*) 1 см. Засѣдание отъ 2 мартъ 1882 г., Monitor Oficial отъ 3 мартъ 1882, стр. 1053.

**) Сжщо, стр. 1064.

Арестувани българи въ затвора „Жилава“.

Въстник „Сочиалисмул“, издаванъ въ Букурещъ, дава списъка на мнозина арестувани въ затвора „Жилава“, нахоящи се въ подземията на форта отъ букурещкия укрѣпенъ поясъ „Жилава“. Между нахоящите се отъ по нѣколко мѣсеца въ прѣдварителенъ затворъ има много българи, като се сѣди по имената имъ. Така срѣщаме слѣдните имена: Иванъ Енчу, Дечу И. Брагилковъ, Георги Стефановъ, Маринъ Енчо отъ Гарагалькъ, Тодоръ Калчу, Симеонъ Григоровъ, Миню Константиновъ, Недѣлку Ради, Станку Иванъ, Стефанъ Георге, Симеонъ Никола, Станевъ Ради, Георги Д. Добре, Василъ Маринъ, Илия Маринъ, Г. Василъ, Недѣлку Калинъ, Маринъ Ивановъ и др.

Обезщетенията на Ромжия.

На „Кемаря“ пишатъ отъ Парижъ, че отъ 17 милиарда лева, колкото прѣдвидѣла Ромжия, били удобени, за голѣма изненада на ромжиската делегация, едва . . . 7 милиарда.

Но тая сума трѣбвало да се погаси съ съотвѣтната сума, която Ромжия трѣбвало да признае отъ задълженията на бившата Австро-Унгарска монархия, така че тя не слѣдвала да получи нищо въ брой.

ХРОНИКА

Мнозина отъ добруджанскитѣ бѣжанци, които за сега прѣбиваватъ въ гр. Варна, ни се оплакватъ, че при заминаване отъ града по работа до другъ нѣкой градъ имъ сѣ били правени съвѣсти неоснователно прѣчки отъ страна на военно-полицейската секция въ градъ Варна. На нѣкои е отказанъ свободния пропускъ за отпътуване подъ прѣдлогъ, че търгували, а пъкъ нѣмалъ надлежния патентъ; на други сѣщо е отказано подъ прѣдлогъ, че сѣ правили шпионажъ въ полза на Ромжия и други подобни.

Не знаемъ мнѣнието на господина началника на в. п. секция отъ щаба на армията по тоя въпросъ, но мислимъ, че прѣвѣрката на патентитѣ е работата на финансовитѣ власти, а тогава, когато пъкъ въ Варна спокойно се разхождатъ и си правятъ морскитѣ бани маса ромжиски агенти, съвѣсти несправедливи ни се виждатъ прѣчки, които се правятъ на нещастнитѣ бѣжанци, които въ борбата за изкарване на насѣщия сѣ принудени по нѣкога да прѣскачатъ отъ Варна до тоя или она градъ.

Канада конкурира Ромжия. Ромжискитѣ въстници съобщаватъ, че ромжиската гасъ срѣща силна конкуренция отъ страна на канадската такава въ Цариградъ и Солунъ. Голѣмитѣ холандски трустове водели борба заедно съ американскитѣ за да отстранятъ ромжиската гасъ отъ источнитѣ пазари.

Стачкитѣ въ Ромжия. Обявена е обща стачка въ петролититѣ извори и рафинерии въ Ромжия, понеже исканията на работницитѣ не сѣ били удовлетворени.

— Стачката на чиновницитѣ отъ банка „Националъ“ се прѣкратила съ общаніе да се удовлетворятъ исканията на чиновницитѣ за подобрене на заплатитѣ. Отъ началото на войната до сега имало едно съвѣсти незначително повишение, съвѣсти несъразмѣрно съ засѣжването на живота.

СПИСЪКЪ

на лицата, които сѣ дали волни пожертвувания за емиграционната дружба „Доростолъ“.

(Продължение отъ бр. 251).

Отъ с. Подайва: Илия Чолаковъ 50 л., Ив. Г. Сжблевъ 50 л., Иванъ Г. Желевъ 20 л., Юсентъ х. Мустафовъ 20 л., Димитръ Андроновъ 20 л., Давидъ Стоясовъ 5 л., Стефанъ Краевъ 5 л., Ешрефъ Мола Мустафовъ 30 л., Мехмишъ Мустафовъ 30 л., Стоянъ П. Шишковъ 5 лева.

Отъ с. Хебибъ: Тодоръ А. Долгеровъ 20 л., Сава Пейчевъ 30 л., Димитръ Н. Карловски 100 л., Стоянъ Цаневъ 5 л., Стефанъ Н. Калояновъ 20 л., Александръ Я. Симелжиевъ 20 л., Тодоръ Н. Ранковъ 100 л., Рачю Ранковъ 20 л., Иванъ Продановъ 15 л., Х. Османъ Халиловъ 10 л.

Отъ с. Абдулъ: Върбанъ Мариновъ 30 л., Александръ Ангеловъ 5 л., Радко Ганчевъ 5 л., Ганчо Станевъ 5 л., Христо П. Даскаловъ 5 л., Асо Демировъ 5 л., Пеню Райковъ 25 л., Нидѣлю Ганчевъ 10 л., Юрданъ П. Кескиновъ 5 л., Жеко Тодоровъ 3 л., Иончо Георгиевъ 5 л., Никола Ив. Поповъ 10 л., Христо Коевъ 10 л., Иванъ Дяковъ 60 л., Идиризъ Юмеровъ 5 л., Мехмедъ Мустафовъ 6 л.

Отъ с. Кеманларъ: Х. Димитръ Добревъ 5 л.

Отъ с. Голѣма Кокаража: Етемъ Юмеръ Патеджи 5 л., Василъ х. Цоневъ 10 л., М. Матевъ 5 л., Х. Цани Жековъ 5 л., Гено П. Петровъ 10 л., Дончо Петровъ 5 л., Иванъ Миневъ 5 л., Матю Миневъ 5 л., Енчу Узунъ Колевъ 5 л., Иванъ Станевъ 10 л., Иванъ Минчевъ 5 л., Господинъ Христовъ 2 л., Маринъ Н. Поповъ 10 л., Ст. И. Попова 10 л., Капитанъ Ивановъ 30 л., Капитанъ Якимовъ Якимъ 5 л., Поручикъ Бобевъ 10 л., Минчо Узунъ Колевъ 3 л., Симеонъ Ивановъ 5 л., Цончо Митевъ 15 л., Бончу Радановъ 20 л., Наимъ Мехмедовъ Кара Хасановъ 5 л., Ставри Николовъ 10 л., Дикранъ Каспаровъ 20 л.

Отъ с. Завѣтъ: Георги Ил. Горановъ 30 л., Станю Геневъ 20 л., Филу Неновъ 10 л., Иванъ Величковъ 5 л., Яни Георгиевъ 5 л., Цанко Колевъ 10 л., Семо Илиевъ 2 л., Недю Илиевъ 5 л., Стоянъ Колевъ 4 л., Иванъ х. Симеоновъ 5 л., Константиновъ 50 л., Семо Нелѣчевъ 10 л., Петко Бѣчваровъ 20 л., Николай Марковъ 50 л., Станю Христовъ 2 л., Ради Трифоновъ 2 л., Нато Ивановъ 60 л., Нено Коевъ 5 л., Велко Маджаровъ 10 л., Влади Неновъ 20 л., Митю К. Мутафовъ 10 л., Спасъ Ивановъ 10 л., Нидѣлю Ив. Караивановъ 2 л., Станю Н. Куневъ 2 л., свещ. Василъ Стояновъ 5 л., Иванъ К. Коевъ 2 л., свещ. Ат. Половъ 5 л., Юрданъ Банковъ 5 л., Калчо Ганевъ 2 л., Тодоръ Георгиевъ 2 л., Цанко Ивановъ 5 л., Якимъ Ивановъ 5 л., Кою К. Мутафовъ 2 л., Иванъ Мимковъ 5 л., Христо Н. Кьосевъ 5 л., Минко П. Узунъ 5 л., Цаню Илиевъ 5 л., Димитръ К. Минковъ 5 л., Н. Т. Даскаловъ 10 л.

(Слѣдва).

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

(Съобщения на Б. Т. Агенция).

Мирътъ съ България.

Лионъ, 8 юни. (Радиотелеграма). Върховниятъ съвѣтъ на съюзницитѣ се събра днесъ слѣдъ обѣдъ, въ 3 часа и половина. Комисията натоварена да приготви договора за миръ съ България ще се събере въ срѣда сутринята.

Нови мѣроприятия въ Франция.

Лионъ, 8 юни. Министритѣ се събраха днесъ сутринята подъ прѣдседателството на г. Поанкаре въ Елисейския дворецъ. Прѣдседателтъ на републиката подписа декрети, съ които се

вдигатъ почти всички запрѣщения за вносъ, съ изключение на десетина артикули, опростява се прибирането на адвалорнитѣ мита, които се намаляватъ. Съвѣтътъ упълномощи министъра на финанситѣ да внесе въ камарата законопроекти за отпускане кредити, необходими за подобрене заплатитѣ и надницитѣ на чиновницитѣ, служашитѣ и работницитѣ на държавна служба. Споредъ проученитѣ проекти, не ще има заплати по-малки отъ 3800 франка, независими отъ дневнитѣ и изключителнитѣ добарки. Освѣтъ това, правителството рѣши да поиска отъ чиновницитѣ допълнителна работа и да намали персонала до колкото това би било съвѣстимо съ реловния вървежъ на работата.

Обиколката на г. Поанкаре.

Лионъ, 8 юни. Всички подробности на програмата за пътуването, което прѣдседателтъ на републиката ще направи въ Белгия отъ 22 до 24 юли, не сѣ още окончателно опрѣдѣлени. Знае се, обаче, че въ програмата влизатъ голѣми военни тържества и една вечеря-гала въ Брюкселъ на 22 юли, посѣщение на Палинъ и Анверсъ на 23 и посѣщение на Лиежъ прѣзъ деня на 24. Днесъ правителството внася въ бюрото на камарата единъ проектъ за отпускане необходимитѣ за това пътуване кредити.

По случай мира.

Лионъ, 8 юни. Прѣдседателтъ на републиката продължава да получава многобройни телеграми по случай подписването на мира. Между тяхъ сѣ и

слѣдната изпратена отъ Нимъ: „Националниятъ синодъ на протестанскитѣ църкви въ Франция, събранъ въ Нимъ слѣдъ мира, който освѣщава побѣдата на правото и свободата, изпраща на прѣдседателя на републиката и на правителството привѣтствия на прѣданостъ. Той сподѣля славата и скръбта на отечеството и призовава Божието благословение надъ нашата многообична Франция. (П. п.) Андре Бертранъ, Поль Мано и Юберъ де Пурталесъ.“

БОЯНЪ СТЕФАНОВЪ

АДВОКАТЪ въ гр. Русе

защитава дѣла прѣдъ всички граждански и военни сѣдилища въ Царството
Писалище, ул. „Николаевска“ № 35.
Телефонъ № 63.

ТЪРСИ СЕ ИЗДАТЕЛЪ

:: ЗА КНИГАТА ::

Подъ Ромжнско иго

Тереза Раневъ,

романъ отъ знаменития френски писателъ Емиль Зола. Една извънредно покъртителна картина на прѣстѣпната любовъ. Издание на „МОДЕРНА БИБЛИОТЕКА“. Продава се въ всички книжарници и будки въ Царството. Цѣна 6л.

НОВА КНИГА

ИЗЛѢЗЕ ОТЪ ПЕЧАТЪ И СЕ ПУСТНА ВЪ ПРОДАЖБА КНИГАТА

„Добруджа въ общия конфликтъ на интереси“

политико-икономически етюдъ.

отъ ДРЪ П. ВИЧЕВЪ Цѣна 6 лева.

Достъпен се отъ редакционния комитетъ на Добруджанската организация.

Площадъ „Черна Джамя“, № 5 — София.

На книжари 20% отстъпка.

Дружествата да съобщатъ, по колко екземпляра ще имъ сѣ необходими за да имъ се изпратятъ.

Библиотека „Добруджа“.

издания на народоспомагателния фондъ „ДОБРУДЖА“.

Излѣзли сѣ до сега слѣдните книги отъ библиотека „ДОБРУДЖА“:

- № 1. Историческитѣ права на България върху Добруджа отъ М. Г. Марковъ. л. 2.—
- № 2. Добруджа и нашето възраждане. (културно-исторически издирвания) отъ Ст. Чилингировъ л. 5.—
- № 3. Кюстенджанското пристанище отъ Д-ръ Пенаковъ л. 1.50
- № 4. Мемоаръ отъ Центр. Добр. Съвѣтъ л. 1.50
- № 5. Ромжискитѣ жестокоски надъ отвлѣченитѣ добруджанци въ Молдава, подъ уредбата на Драгомиръ Павловъ и Д. В. Кацевъ л. 2 20
- № 6. Стари и нови паметници въ Добруджа (художествено-етнографиченъ етюдъ) отъ Ив. Енчевъ—Видю л. 12 —
- № 7. Стефанъ Караджа (жъвотописни бѣлѣжки) отъ Ст. Чилингировъ л. 2.—

Други издания на фонда:

- Портретъ-Нартана на Ст. Караджа Цѣна л. 2.50
Картина Св. Кирилъ и Методий по оригинала на художника Ив. Енчевъ—Видю Цѣна л. 6.—
ПОРЪЧКИ за книгитѣ отъ библиотеката и другитѣ ѣ издания се отправятъ до управлението на Народоспомагателния фондъ „Добруджа“, ул. „В. Левски“ № 16 — София, или до дружество „Книжнина“ ул. „Вас. Левски“ София, телеф. 1609

Въ България при всички книжарници.